

Hétfői Napló

Elfizetési árak: egy évre — — — — — 80 korona
 egy hónapra — — — — — 7 korona

POLITIKAI HETILAP.
 MEGJELNIK MINDEN HÉTFOÉN REGGEL.

Szerkesztőség: VIII. RÖCK SZILÁRD-UTÓJA 8.
 Kiadóhivatal: VI. MAGYMEZŐ-UTÓJA 8. SZÁM.

A szikratáviratok

özöne érkezik hozzánk minden nap egykori ellenségeink országai-ból, melyek mind afelel keseregnek, hogy Magyarországgal a történelem legnagyobb igazságtalanságát követték el. A nagy londoni, párisi, római, newyorki lapok cikkírói, világhírű államférfiak és publicisták, egymásután kijelentik, hogy a trianoni béke tarthatatlan, hogy a magyarok csak lehetetlen kényszerűségükben írták alá a békét, hogy ezeréves anyagi és erkölcsi tőkéjét vették el annak az országnak, mely a hódítás minden szándéka nélkül keveredett a világháborúba. Megállapítják, hogy Tisza István kézzel-lábbal tiltakozott a háború ellen, hogy az ántánt országai ellen sohasem volt itt ellenséges hangulat, hogy az angolokat, franciákat s egyéb jöttrekedt ellenségeinket szinte érthetetlen vendégszeretettel becégezték azokban a zivatáros időkben is, mikor a mi véreinkkel állatok módjára bántak a különböző internált-táborokban.

Minden napra esik mostanában egy efféle nyilatkozat, politikusok, újságírók szinte versengenek a törekvésben, hogy szimpátiájukat Magyarországra iránt kifejezzék. Örömmel olvassuk, hogy diplomataink, külföldön járó bankembereinket sűrűn keresik fel a vállalkozók, akik üzleti összeköttetésbe akarnak lépni Magyarországgal. Örömmel halljuk, hogy a mi drága Dunának révén Európa központjává akarják kiépíteni fővárosunkat, szóval jogosan büszkéek lehetnénk népszerűségünkre, ha mindez — egy hónappal ezelőtt történt volna. De a kedves idegent, aki védtelen állapotunkban megkéselt bennünket, pénzértárcánkat, aranyóráinkat egy udvarias gesztussal kivette a zsebünkből, s aztán kiengesztelésül homlokon csókol bennünket, még akkor se tudjuk barátunknak tekinteni, ha a csók után még ószinte nagyrabecsiléséről is biztosít bennünket.

Megkéselve, kifosztottan, ruzsba-kötte, tehetetlenül olvassuk a hókákat, amiket a szikratáviratok ontanak elénk. Erdeinkért, bányáinkért, elszakadt véreinkért, minden földi vagyonunkért a frázisok sokaságával akarnak kárpótolni bennünket. Ez az első import, amely a trianoni békekötés után megkezdődött.

A karhatalmak és különítmények nyomozó munkáját megszüntették

Katonai nyomozók nem járhatnak el polgári polgári személyek ellen — Akik nem engedelmességek a rendeleteik — letartóztatandók

(A Hétfői Napló tudósítójától.)

közrend helyreállításának első komoly és értékes biztosítéka az a rendelet, amely a vasárnap reggeli hivatalos lapban *Simonyi-Semadam* Sándor miniszterelnök aláírásával jelent meg.

A rendelkezés egyszerre véget vet annak az anomáliának, hogy katonai személyek folytattak le polgári ügyekben polgári személyek ellen nyomozásokat, eszközöltek letartóztatásokat, házkutatásokat s személyi motozásokat és felsőbb parancs nélkül végrehajoltak különféle foglalkozásokat.

A miniszterelnök vasárnap kiadott rendelkezése ezt a rendszert, ezt a letartóztatási és kutatási módot egyszerre megszünteti és a polgári személyeket visszautalja a polgári igazságszolgáltatás kezébe.

A jövőben katonai hatóságok csak abban az esetben járhatnak el polgárok ellen,

ha a polgár az állam hadereje ellen követ el bűncselekményt, de a bűnös polgárt letartóztatni így is csak akkor van joguk, ha az illetékes katonai parancsnoktól erre írásbeli engedélyt van.

Ha katonai egyén a fentjelzett írásbeli elfogatóparancs felmutatása nélkül akarja polgári egyént letartóztatni, akkor a polgári egyén nem köteles a katonai egyénnek engedelmességni. Ez a kísérlet a katonai egyén részéről tilos és büntetendő egyéni akció, amellyel szemben a polgári egyén a törvény korlátjain belül minden rendelkezésre álló módon és eszközzel védekezhetik. Följeltetésére a katonai egyént bárki, tehát polgári közegek is letartóztathatja.

A miniszterelnöknek ez a nagyelefentőségű rendelete szövege szerint a következőket mondja:

A m. kir. minisztérium az összes katonai alakulatoknak (ideértve az ugnevezett védelmi szerveket és különítményeket is), valamint ezek közegeinek és nyomozóinak működését polgári személyekkel szemben megszünteti s elrendeli, hogy azok a katonai igazságszügyi szervezethez oltassanak be.

Katonai hatóságok és azok rendelkezése alatt álló közegek, illetve katonai nyomozók a 3. kikezében megjelölt esetek kivételével általában

polgári személyekkel szemben el nem járhatnak, ellenük nem nyomozhatnak, lefogalást, személyi motozást, házkutatást nem fogantathatnak s őket le nem tartóztathatja.

Katonai hatóságok és az azok rendelkezése alatt álló közegek, illetve katonai nyomozók polgári személyek ellen csak a m. kir. minisztérium 5.940—1919. M. E. számú rendelkezésének (megjelent a Buda-

pesti Közlöny 1919 november 14-én kiadott 162. számában) 1. §-ában felsorolt bűncselekmények

(az állam hadereje elleni bűntettek) eseteiben járhatnak el. Lefogalást, személyi motozást és házkutatást, valamint letartóztatást azonban ez esetekben is — feltételek eseteit kivéve — csak a katonai illetékes parancsnok írásbeli rendelete alapján fogantathatnak.

Töltetkapás esetén a letartóztatott polgári egyén haladéktalanul, legkésőbb 48 óra alatt az illetékes katonai ügyész elé állítandó.

A katonai büntető törvénykönyv 327. §-a alapján katonai hatóságok és azok rendelkezése alatt álló közegek, illetve katonai nyomozók polgári személyek ellen csak akkor léphetnek fel, ha ezek bűncselekménye közvetlenül a haderő ellen irányul, illetve a haderő érdekeit közvetlenül veszélyeztetik.

Az alatt az átmeneti idő alatt, míg az állam és társadalmi rend védelmét biztosító törvények megalkottatnak és az ezen törvények végrehajtására szükséges szervek felállítatnak, a katonai hatóságok és az azok rendelkezése alatt álló közegek eljárása polgári személyek által elkövetett bűncselekmények eseteiben csak az illetékes polgári hatóságok által hozzájuk intézett megkeresések teljesítésére és arra szorítkozhatik, hogy a tudomásukra jutott eseteket a rendelkezésükre álló adatokkal és biztosítékokkal együtt tényleglettel és részletben az illetékes polgári hatóságokhoz juttatják.

Azok a katonai közegek és nyomozók, akik hivatalos hatalmukkal visszaélt az előző pontokban körülírt rendelkezéseket megszegik, azonnal letartóztatandók és a legközelebbi katonai hatóságnak átadandók.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe s az a magyar királyi belügyminiszter, a magyar királyi igazságügyminiszter és a magyar királyi honvédelmi miniszter hajlíkja végre.

Budapest, 1920. évi június 12-én.
 Dr. Simonyi-Semadam Sándor s. k.

A hadügyminiszter külön rendelete

A m. kir. honvédelmi miniszter egyidejűleg külön rendeletet bocsajtott ki, amelyben felhívja az összes katonai nyomozók különítményeket, hogy a polgári egyének ellen folytatniba tett összes nyomozati iratokat negyvennyolc órán belül adják át az illetékes polgári hatóságoknak. Ha valamely katonai nyomozószágnál polgári egyén bűncselekmény alapos gyanuja folytán előzetes letartóztatásban lenne, akkor a polgári egyént is negyvennyolc órán belül az illetékes polgári hatóságnak át kell adni. Abban az esetben, ha a katonai nyomozóhatóságnál az állam

hadereje elleni büntett gyanuja alapján volna polgári egyén előzetes letartóztatásban, akkor ez esetben is kötelesek a katonai nyomozóhatóságok az ilyen foglyot is haladéktalanul a katonai ügyésznek átadni.

Helyreállítják a közrendet az Alföldön is

(A Hétfői Napló tudósítójától.) A vidéken, különösen az Alföldön eltarapódott egyéni akciók letörésére egy nagyobb különítmény utazott számos vidéki városba, ahol a legújabban kibocsátott miniszteri rendelet értelmében a szükséges hatósági intézkedéseket fogantatosítják. A belügyminisztérium rendőri osztálya részéről dr. Kerestessy Gyula rendőrőtanácsos, a belügyminisztérium nyomozóosztálya részéről Czövek Sándor és dr. Kemény Gábor rendőrkapitány utaztak el. Velük ment Bak Sándor detektívőfelügyelő is egész csoportjával. A főkapitányság részéről dr. Bede József rendőrkapitány mint büntügyi referens utazott a bizottsággal. Ugyanezzel a bizottsággal nagyobb csendőrkülönítmény indult utnak és a bizottságnak fog működni a hadbírósg kiküldöttjeként dr. Vértés örnagyhadbíró is.

Erős küzdelemmel folynak a tiszántúli választások

Viszsaélésekről panaszkodnak a Kiszgadzapáron

Budapest, június 13.

(A Hétfői Napló tudósítójától.) Hétvégéig tartó erős agitáció előzte meg a utolsó napokban mindkét kormányzó párt teljes erővel dolgozott jelöltjeinek megválasztása érdekében és a pártvezetők körülöttél körlejték járták be a Tiszántúli. A keresztény nemzeti részéről *Haller István* kultuszai niszter szombaton több kéviselő társaságában elutazott, a kiszgadzapárt részéről pedig sokorpartók Szabó István kiszgadzaminiszter tartózkodik a kerületekben.

A választások hiteles eredményéről az éjszakai órákig még nem jöttek jelentések, de nem is jöhetnek, mert egyhangú választás egyetlen kerületben sincs. A pártokhoz érkezett jelentések azonban azt mutatják, hogy mindenhol igen erős küzdelemre van kilátás.

A kiszgadzapárt vasárnap este a leg-több kerületből kapott értesítést, amelyekből bizonyosra veszik *Négyessy László* győzelme Szentesen, *Kuna V. András* megválasztását Kunszentmártonban, *Emich Gusztáv* kereskedelemügyi miniszter megválasztását Hódmezővásárhelyen és Debrecenben. A legerősebb harcra van kilátás Makón és Mezőtúron. Az előbbi helyen *Wagner Károly* kiszgadzapártinak *Tarnay Izor* főjegyző keresztény nemzeti párti az ellenjelöltje, az utóbbiban pedig *Tóth János* pártunkivüli küzd *Vértés József* kiszgáddal. Mezőtúron *Tóth János* megválasztását tartják igen valószínűnek, Makón *Tarnay Ivor* győ-

HIREK

Esszad basát megölték Párisban

Egy albán diák a gyilkos

A kormányzó neje a városmajori... Helyi hírek...

A katolikus tanulóifjúság... Helyi hírek...

A pápa a bései gyermekeknek... Helyi hírek...

Szinnyer-Merse Pál emlékeztérése... Helyi hírek...

A szabad létesítéssel... Helyi hírek...

Örömtüneteket rendeztek a szerbek... Helyi hírek...

Örömtüneteket rendeztek a szerbek... Helyi hírek...

(Havas.) Egy albán diák ma két revolverlövéllyel megölt...

(Havas.) Az Esszad basá ellen elkövetett merényletről...

A merénylet egy rendőr és a szálló egyik alkalmazottja...

Dr. Hollaender Konrád bűnügye... Helyi hírek...

Steghardt a francia miniszterelnök... Helyi hírek...

Gyilkos gépmunkás... Helyi hírek...

A pilóták ellenessége... Helyi hírek...

Eletant urad... Helyi hírek...

Létortótatott pénzhamisítók... Helyi hírek...

A forradalmi törvényszék vádlottjai... Helyi hírek...

A forradalmi törvényszék vádlottjai... Helyi hírek...

Színház- és filmujdonságok

Mikes. 20-án második mutatója... Helyi hírek...

A Magyar Színházban... Helyi hírek...

A Fasor-Kabard... Helyi hírek...

A Fasor-Kabard... Helyi hírek...

képpalota. A rendkívüli hatás, amit ez a film a premier alkalmával keletkezett...

Lehull az éjre. A jövő héten fejezi be a Tivoli mozgófényképészainak...

Fővárosi Circus. Este 7 1/2 órákor... Szencziak béke műsor...

Hamisfogakat. Brillians, arany, ezüstöt bármely hirdetés...

Érzékeny és fárasztó... Gerő Budapest IV., Kosuth Lajos-ut. 4.

Acsunya szeplők!! Ez ellen csak egy védekezés létezik...

Diana puder amely a legfinomabb békebeli anyagokból...

Diana arckréme éjszakai vagy nappali használatra...

Mindenütt kapható! Minden vaskerekedésben kapható!

Veritas Vincit az OMNIÁBAN. Eldadások kezdete: 4, 6 és 8 órákor

Zozo krém szappan puder sampon Eau de cologne

Veritas Vincit az OMNIÁBAN. Eldadások kezdete: 4, 6 és 8 órákor

Teljesen friss PNEUMATIK. 710 x 90, 765 x 105, 815 x 105, 815 x 120...

REIMAN GYULA Güzella-tér 3.

A burlingtoni Jaguár IV. RÉSZ. A TIVOLI Fényjátékházban

